

Mapy (Map)

Czego się dowiesz

- Czym są mapy,
- czym mapy różnią się od pozostałych typów kolekcji,
- kiedy warto z nich korzystać

Wstęp

Może pamiętasz, jak w lekcji wprowadzającej do kolekcji, a konkretnie w grafie prezentującym hierarchię kolekcji w collections framework, mapy stanowiły pewną osobną grupę klas, które nie implementują bezpośrednio, czy pośrednio interfejsu *Collection*.

Jest to spowodowane tym, że w odróżnieniu od list, czy zbiorów mapy służą przede wszystkim do wygodnego wyszukiwania danych po ustalonym kluczu. W mapach dane przechowywane są w postaci par **klucz - wartość**, gdzie oba te elementy muszą być **obiektami**. Dzięki temu możliwe jest do odwoływanie się do elementów kolekcji po kluczu niemal w taki sposób jak do elementów tablicy po indeksach. Możesz sobie więc wyobrazić to w ten sposób, że mając daną tablicę:

```
Person[] people = {new Person("Jan", "Kowalski")};
```

moglibyśmy się odwołać do obiektu "Jan Kowalski" w poniższy sposób:

```
Person jkowalski = people["Kowalski"];
```

Oczywiście mapy, tak jak wszystkie kolekcje są obiektami, więc w rzeczywistości do elementów musimy odwoływać się poprzez metody, ale zasada działania jest analogiczna jak powyższa, niestety niedziałająca w Javie tablica.

HashMap

Najczęściej wykorzystywaną spośród map jest **HashMap**. Jest ona parametryzowana dwoma parametrami **<K, V>**, gdzie K oznacza klucz (od ang. **Key**), natomiast V oznacza wartość (od ang. **Value**). Jeżeli zdecydujesz się na ten typ mapy, to wiedz, że elementy w niej przechowywane są w przypadkowej i nieposortowanej kolejności. Nie możesz się do elementów odwoływać po indeksach, ale tylko po kluczach.

Podobnie jak zbiór typu **HashSet**, także **HashMap** wymaga zaimplementowania metody **hashCode()** i spełnienia kontraktu z metodą **equals()**. Do mapy możemy dodać jeden obiekt o kluczu pustym (null) oraz wiele wartości pustych (null), ale z unikalnymi kluczami.

Najważniejsze metody w interfejsie Map to:

- **put(K key, V value)** - wstawia obiekt value typu V do zbioru i pozwala go odnaleźć pod kluczem key typu K,
- **get(K key)** - zwraca obiekt o kluczu key typu K,
- **keySet()** - zwraca zbiór wszystkich kluczy w mapie,
- **values()** - zwraca kolekcję wszystkich wartości (obiektów) przechowywanych w mapie,
- **remove(Object key)** - usuwa element mapy, dla którego klucza podanego jako parametr,
- **entrySet()** - zwraca zbiór obiektów w postaci klucz-wartość, reprezentowanych przez klasę **Map.Entry<K,V>**,
- **clear()** - czyści mapę ze wszystkim przechowywanych danych.

Jako przykład zastosowania stwórzmy mapę obiektów typu **Notebook**, która jako klucz będzie przyjmowała model laptopa w postaci Stringa.

Notebook.java

```
import java.util.Objects;

class Notebook {
    private String producer;
    private String model;

    public Notebook(String producer, String model) {
        this.producer = producer;
        this.model = model;
    }

    public String getProducer() {
        return producer;
    }

    public void setProducer(String producer) {
        this.producer = producer;
    }

    public String getModel() {
        return model;
    }

    public void setModel(String model) {
        this.model = model;
    }

    @Override
    public boolean equals(Object o) {
        if (this == o) return true;
        if (o == null || getClass() != o.getClass()) return false;
        Notebook notebook = (Notebook) o;
        return Objects.equals(producer, notebook.producer) &&
            Objects.equals(model, notebook.model);
    }

    @Override
    public int hashCode() {
        return Objects.hash(producer, model);
    }

    @Override
    public String toString() {
        return "Notebook [producer=" + producer + ", model=" + model + "];"
    }
}
```

Oprócz deklaracji pól resztę kodu oczywiście wygenerowaliśmy automatycznie. Stwórzmy klasę `NotebookStore`, w którym utworzymy mapę z kilkoma laptopami, a następnie wyświetlimy informacje o nich na podstawie klucza (którym będzie model laptopa) oraz wykonamy kilka operacji na danych.

NotebookStore.java

```
import java.util.HashMap;
import java.util.Map;
import java.util.Set;

class NotebookStore {
    public static void main(String[] args) {
        Map<String, Notebook> notebooks = new HashMap<>();
        notebooks.put("B590", new Notebook("Lenovo", "B590"));
        notebooks.put("Inspiron0211A", new Notebook("Dell", "Inspiron0211A"));
        notebooks.put("G2A33EA", new Notebook("HP", "G2A33EA"));
        notebooks.put("XPS0091V", new Notebook("Dell", "XPS0091V"));

        // wyświetlamy zbiór kluczy
        System.out.println("Modele laptopów: ");
        Set<String> keys = notebooks.keySet();
        for (String key : keys) {
            System.out.println(key);
        }

        // wyświetlamy informację o laptopach na podstawie kluczy
        String key = "G2A33EA";
        System.out.println("Znaleziono laptop o kodzie G2A33EA: ");
        Notebook foundNotebook = notebooks.get(key);
        System.out.println(foundNotebook);

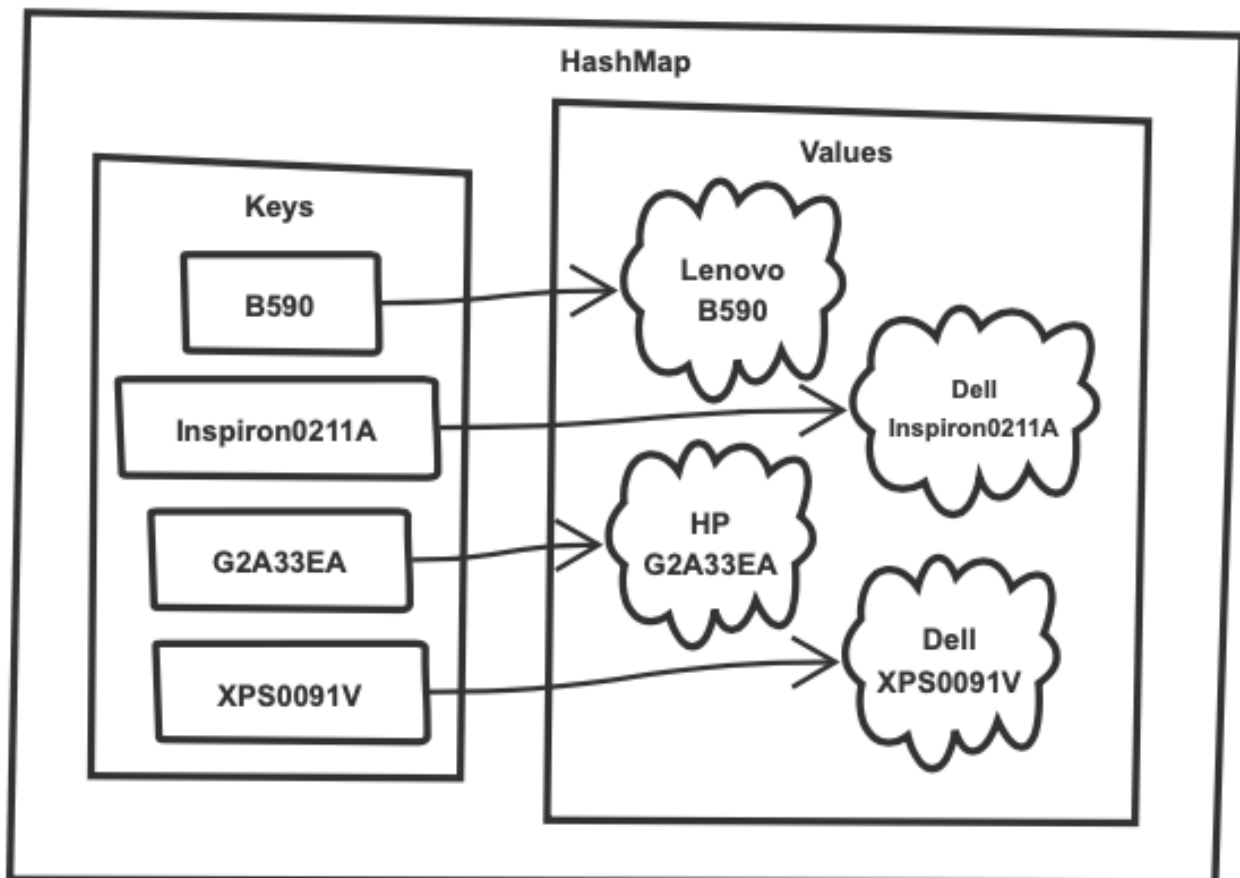
        // usuwamy obiekt na podstawie klucza
        notebooks.remove("XPS0091V");

        System.out.println("Ilość produktów w sklepie: " + notebooks.size());
    }
}
```

Przy tworzeniu mapy podajemy dwa parametry generyczne. W naszym przypadku mamy `Map<String, Notebook>`, czyli kluczami będą obiekty `String`, a do tych napisów będą przypisane wartości w postaci obiektów `Notebook`. Do mapy wartości wstawiamy korzystając z metody `put()`. Przyjmuje ona klucz i wartość, którą chcemy powiązać z tym kluczem, wymienione po przecinku. Metoda `keySet()` zwraca zbiór kluczy. Zbiór, ponieważ klucze w mapie nie mogą się powtarzać.

Metoda `get()` wyszukuje wartość przypisaną do danego klucza. My wyszukujemy obiekt `Notebook` przypisany do klucza `G2A33EA` i zapamiętujemy go w zmiennej `foundNotebook`. Jeżeli do metody `get()` prześlemy klucz, do którego nie jest przypisana żadna wartość, to w wyniku otrzymamy wartość `null`.

Możemy sobie wyobrazić, że mapa z powyższego programu wygląda w taki sposób:

Wynik działania powyższego programu:

```
Run
NotebookStore x
Modele laptopów:
B590
XPS0091V
G2A33EA
Inspiron0211A
Znaleziono laptop o kodzie G2A33EA:
Notebook [producer=HP, model=G2A33EA]
Ilość produktów w sklepie: 3
Process finished with exit code 0
```

LinkedHashMap

Podobnie jak w przypadku zbioru typu `LinkedHashSet`, klasa `LinkedHashMap` różni się od standardowej `HashMap` tym, że zachowuje kolejność dodawanych elementów, co może być przydatne, gdy będziemy chcieli po nich iterować.

TreeMap

Również analogicznie jak w przypadku zbioru typu `TreeSet`, mapa typu `TreeMap` różni się od standardowego `HashMap` tym, że obiekty są w niej sortowane zgodnie z naturalnym porządkiem **kluczy** lub zgodnie z komparatorem przekazany w konstruktorze.

Hashtable

Klasę `Hashtable` można nazwać przestarzałą wersją klasy `HashMap` (nawet jej nazwa nie jest do końca zgodna z konwencją Javy). Klasa `Hashtable` jest wolniejsza, ponieważ jest klasą synchronizowaną (nie zwracaj sobie tym na razie głowy). Dodatkowo w odróżnieniu od `HashMap` w `Hashtable` nie możemy przechowywać ani wartości, ani kluczy, które są nullami. W kolejnych wersjach Javy planowane jest oznaczenie tej klasy jako `@Deprecated`, aby wskazać, że nie powinno się jej już używać.

Mapy i Java 9

Od Javy 9 tak samo jak w listach i zbiorach, tak również w mapach istnieją metody `of()`, które pozwalają tworzyć mapy na podstawie dostarczonych wartości. Ze względu na to, że obiekty w mapach przechowywane są na zasadzie par klucz-wartość, to ich tworzenie wygląda jednak nieco inaczej niż przy listach, czy zbiorach. Możemy albo przekazywać na zmianę klucze i wartości, czyli np.:

```
Map<String, Integer> people = Map.of("Jan", 12345, "Karol", 23456, "Zofia", 34567);
```

W powyższym przykładzie w mapie powstaną trzy pary wartości: ("Jan", 12345), ("Karol", 23456), ("Zofia", 34567).

Istnieje także drugi sposób z wykorzystaniem metody `ofEntries()`, która może wydawać się nieco czytelniejsza ze względu na to, że nie wymieniamy na zmianę kluczy i wartości, a zamiast tego tworzymy mapę na bazie obiektów typu `Entry`. Powyższy przykład zapisany z użyciem tego podejścia wyglądałby tak:

```
Map<String, Integer> people = Map.ofEntries(Map.entry("Jan", 12345),  
    Map.entry("Karol", 23456),  
    Map.entry("Zofia", 34567));
```

Mapy utworzone z wykorzystaniem powyższych technik są niemodyfikowalne, nie możemy do nich dodawać nowych elementów, ani usuwać tych już istniejących.

Podsumowanie informacji o mapach

- Wszystkie mapy służą do przechowywania informacji w postaci <Klucz, Wartość>,
- Jeżeli zależy ci wyłącznie na szybkości działania i wygodzie indeksowania obiektów za pomocą kluczy dowolnego obiektowego typu - stosuj `HashMap`,
- Jeżeli potrzebny jest ci dodatkowo porządek w postaci kolejności dodawanych elementów - skorzystaj z `LinkedHashMap`,
- Natomiast, gdy chcesz, aby elementy w mapie były posortowane zgodnie z naturalnym porządkiem lub zdefiniowanym komparatorem - wykorzystaj klasę `TreeMap`.